

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja za poštino vred. In v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 24 K, pol leta 12 K in za četrt leta 6 K. — Naročnina izven Jugoslavije 32 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo, če obsegajo 4 strani 40 vin., na 8 straneh 60 vin. — Uredništvo: Koroska cesta šte. 5. — Rokopisni se ne vračajo. — Upravništvo: Koroska cesta šte. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za vsak tiskovni list 180. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala namazila“ stane beseda 50 vin. — Inserati se sprejemajo do torka popoldne. Nezaprete reklamacije so poštine proste.

Plašemu princu regentu na naši zemlji!...

Bliža se zgodovinski dan, ko bo slovenski narod na svoji zemlji sprejel svojega vladarja . . .

Bili so časi, ko smo imeli svoje kneze, na odprtem polju pri Gosposveti, severno od Celovca je stal njihov prestol, slovenski kmet jih je ustoličeval v slovenskem jeziku, ko je novoizvoljeni knez zasedel v kinetski obleki knežji prestol, je moral najprej pod vedrim nebom tisočglavi množici prisesti, da bo ščitil reveže in zatirance in zvesto branil „staro pravdo“ ljudstva.

Od takrat je preteklo tisoč let. Nad našim narodom so zavládali tuji ter ga zaslužnili na duhu in na telesu. Iz gradov so nam zavládali nemški graščaki, iz pisarn tuji uradniki, naš narod je postal suženj na svoji lastni grudi, edino knežji kamen na Koroskem je ostal, kot pomnik nekdanjih časov.

Kar so pred vojsko najzavednejši sinovi naroda komaj zamogli sanjati, se je sedaj uresničilo. Vsi deli našega troimenega naroda so se zbrali in združili, osvobodili se nadvlade tujih narodov in ustanovili lastno državo pod lastnim vladarjem našega rodu in krvi ter kmetskega pokolenja. Naš princ regent Aleksander, ki v imenu in po oblasti svojega očeta Petra vlada našo državo, prihaja k nam! Dan, ko bo stopil med naše ljudstvo, bo največjega zgodovinskega pomena, vreden, da za vedno ostane zabeležen v naši zgodovinski knjigi.

S tem dogodkom bo na zunaj izražen in potrjen veliki prevrat, ki se je izvršil. Narod, ki bo pozdravljaj svojega vladarja, bo obhajal praznik osvoboditve izpod tujčevega jarma in ustanovitve svoje lastne države. Dotični dan bo v resnici narodni praznik, dan osvoboditve, praznik zmage. S tem nastopom bomo pokazali pred celim svetom, da se čutimo v resnici osvobojene in zedinjene v lastni državi. Praznik bo veljal torej predvsem narodu, to bo spomin vsem živim, ki so delali in trpeli, da dožive ta dan in spomin vsem mrtvim, ki so padli v boju za našo svobodo in zedinjenje. Spominjali se bomo vseh naših boriteljev, ki so v težki in dolgi dobi podjarmljenosti branili naš narod, vseh delavcev, ki so pomagali graditi stavbo naše prihodnosti; na šmet, ki je obdelaval polje, naša kmetica, ki je vzgajala rodbino, naši narodni voditelji in prvoboritelji, naši pisatelji in pesniki, naši organizatorji in seveda tudi naši vojaki — vsi, ki so delali in se žrtvovali, ki so legli v grob ali doživeli današnji dan — vsi obhajajo danes spominski dan, ko so venčane njihove žrtve in njihovo delo.

Poklon in pozdrav vsem!

Poklon in pozdrav tudi našemu princu regentu osebno. Pozdravljamo ga, ne samo kot vidni izraz in utelešenje naporov, žrtv in dela vseh onih nešteti delavcev in boriteljev za naše osvobojenje in zedinjenje, ampak tudi kot našega vladarja, kot osebo in človeka.

Če zasledujemo izvore vladarskih rodbin takozvanih modernih držav, najdemo, da so vse izhajale iz roparskih krogov in prišle do svoje oblasti potom zvičaj in nasilja. Praded Habsburčanov, prvi, katerega pomni zgodovina, je bil roparski vitez v švicarskih gorah. Vse dežele, katere so imeli pod seboj, so pridobivali ali potom nasilja in zvičaj ali potom ženitovanjskih pogodb. Isto in v še večji meri velja o nemških Hohenzollernih. Ded našega sedanjega kralja Petra je bil pa zaveden srbski kmet, ki ni imel drugega, kot revno kočjo in je delal Turkom kot najemnik. Vse njegovo bogastvo so bile samo njegove izvanredne zmožnosti in njegovo poštenje. Za vladarja ga je izbralo ljudstvo, ko je v časih največjega zatiranja dvignilo zastavo upora zoper turško nasilje in Bog je blagoslovil to izvolitev, ko ji je dal srečnega uspeha. Na križ in evangelij je prisegel zvestobo in ljudstvo jo je priseglo njemu.

Naša vladarska rodbina stoji pred svetom čista in nomaževana, kot nobena druga. Od Črnega Jurija, ustanovitelja vladarske hiše, pa do sedanjega princa regenta Aleksandra so vsi imeli pred seboj samo en edini cilj: svobodo naroda! Črni Jurij se je celo življenje boril za ta vzor, naš sedanji kralj Peter mu je od prvih let posvetil vsa svoja stremljenja. Boril se je leta 1870 na francoski strani zoper Nemce, ko se je v Bosni uprl ljudstvo zoper Turke, se je kot kmet preoblečen pridružil vstašem in tam dobil bolezen, ki ga še danes drži na postelji. Ko je živel kot pregnanec v Švici, je spisal veliko zanimivo delo: „O svobodi!“ Kateri Habsburčan se je kedaj pečal z znanostjo? Kateri je postavil v nevarnost življenje za svobodo naroda? Tudi naš princ regent je tekom svetovne vojne delil vse napore svojega ljudstva!

Strašno je bila osvražena naša vladarska rodbina pred mogočniki tega sveta. Vsakemu je znano, kako so jo v prejšnjih časih zasramovali! A vendar stoji, kot nobena druga, čista pred svetom. Tudi najhujši sovražniki niso mogli najti v njihovem zasebnem življenju nobenega onih madežev, katerih so bile polne druge vladarske hiše. Psovali so jo, ker so jo sovražili, a niso mogli umazati njenega poštenja.

Zahvaliti moramo Previdnosti božjo, da nam je takoj ob ustanovitvi naše skupne države dala vladarsko rodbino, ki je jamstvo našega mirnega razvoja! Kako težko bi bilo naše stališče, ako bi se morali šele sedaj prepirati med seboj, če hočemo republiko ali kraljevino, iz katere stranke naj bo predsednik in kakšno moč naj ima. Tako so nam prihranjeni vsaj ti temeljni boji.

Pozdravljen torej na naši zemlji in med našim ljudstvom, kot simbol naše svobode in zedinjenja, predstavitelj slavne rodbine, ki je, kot nobena druga, veliko doprinesla k osvoboditvi naroda, potomec srbskega kmeta, svobodno izvoljen od lastnega naroda, pozdravljen kot človek in kot vladar!